

Előfizetési árak:

Félévre . 30.— Ft

Intézmények, vállalatok és kereskedelmi cégeknek félévre . 40.— Ft

Hirdetéseket

felvez
a kiadóhivatal

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

Szerkesztőség
és kiadóhivatal:BUDAPEST
VI., Csengery-u. 51.
I. emelet, 7. ajtó

Magyar postatakarékpénztári csekk-számlasz.: 38.990

Lapmegjelenés
minden hóban
Tel.: 126—887

A FOGADÓS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVESIPAR IDEGENFORGALMI ÉS BORGAZDASÁGI ÉRDEKEKET KÉPVISELŐ LAP
A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZ. SZÖVETSEGE, A VASÚTI VENDÉGLŐSÖK SZAKOSZTÁLYA
H I V A T A L O S K Ö Z L Ö N Y E

Tovább dolgozni

Ismét egy esztendő végéhez értünk, egy olyan esztendő végéhez, melytől búcsút venni egyetlen magyar vendéglátóiparosnak sem fog nehezére esni. A magyar vendéglátóipar az elmúlt évről nyugodtan elmondhatja, hogy ez az ipar fekete éve volt, mert az a nagyon kevés, ami az ostrom után még megmaradt, elúszott a pengővel, majd az infláció további rohanásával az adópengővel, úgy, hogy amire megjött a mindnyájunk által nagyon várt stabilizáció, az új forint, a magyar vendéglátóipar oly szegényen állt magában, mint a templom egere.

De a magyar vendéglátóiparoság hű maradt önmagához és nagy nevéhez. Nem a kétségbeesés és összeroppanás mélységébe zuhant, hanem megragadta az utolsó szalmaszálat és elkezdett dolgozni, még több erővel, még nagyobb akarattal, még több munkabírással. Szinte a lehetetlent is legyőzve, csak azért, hogy megmaradjon, hogy felszínen tartsa magát. Ebben a hősi erőfeszítésben, sajnos, majdnem teljesen magára volt hagyatva. Sőt, néha mesterségesen szított ellenséges közhangulattal szemben, állt elhagyottan, társtalannul, megértés és támogatás nélkül. De mindez csak még jobban megacélozta munkájában és akaratában és serkentette még nagyobb munkára.

Pedig a magyar vendéglátóipar nem érdemli meg senkitől, hogy mostoha gyermekként bánjanak vele. A maga sok baja és munkája közt sem feledkezett meg soha arról, hogy ott, ahol segíteni kell, segítsen. Ott, ahol adni kell, adjon és a mások szegénységét jobban fájta a maga szegénységénél, a másokon való segíteni akarás még a saját baját is feledtette vele és azt a keveset, amije volt, mindig szívesen megosztotta azokkal, akik arra rászorultak. Amikor most elérteztünk az év végéhez, amikor rendszerint mindenki számot vet önmagával, az évben elvégzett munkájával és annak eredményével, a magyar vendéglátóiparoság, ha koldusszegényen is, de

büszkén mondhatja el magáról, hogy teljesítette hivatását a hazával, a köz-
zel és iparával szemben.

Ezután méltán kérdezhetjük, mit várhatunk az új esztendőtől? Ne ringassuk magunkat hű ábrándokba. A magyar vendéglátóiparra még igen súlyos esztendők várnak. Ahogy nincs még remény arra, hogy meginduljon hazánk irányába a külföldi idegenforgalom, úgy nincs lehetőség arra sem, hogy megindíthassuk a belső utasforgalmat. De nincs meg az anyagi lehetősége annak sem, hogy

vendégközönségünk nagyobb fogyasztóvá váljék, már pedig mindaddig, amíg ezek az akadályok el nem múlnak, a magyar vendéglátóipar sem tud megindulni a fejlődés útján, anyagi alap hiányában.

De legyenek a kilátások bármennyire reménytelenek is a magyar vendéglátóiparra, nem marad más, mint az új esztendőben is folytatni a munkát. Tovább dolgozni megfeszített erővel és ernyedetlen szorgalommal, mert csak így tudjuk elérni, hogy a magyar vendéglátóipar részére is eljőjön egy reményteljesebb, *boldog új esztendő!*

Reif János

Borpiac

Budafok, 1946 december hó.

Mint minden évben, most is, ünnepek előtt az árak állandóan emelkedő irányzatot mutattak. A borpiac változatlanul szilárd, a kereslet élénk. Termelői árak 1.60—2.— forintig, jobb minőségért 2.50 forintot is elkérnek. Különösen az egyszerű, vékony, könnyű, savanykás, minden különösebb fajtajelleg nélküli alföldi borok a keresettek, mert ilyen borfajtákból kötött le nagyobb teteleket Svájc. Ez a magyarázata annak, hogy ma Soltvadkert, Izsák, Kiskúnmajsa és más alföldi vidék egyszerű, de a maga nemében mégis igen jóminőségű ivóborait keresik, míg más években inkább a hegyvidéki, pl. csopaki rizling voltak a felkapott favoritok Sajnos, meg kell állapítanunk, hogy annyi dohos, penészes, ecetes tejsavas, egérizű és más rendellenes ízű bort emberemlékezet óta nem árusítottak és nem mértek ki, mint mostanában. Ennek oka részben az, hogy a háborús viszonyok következtében egész kőszégek elásták, eldugták boraikat, sőt üres hordókat is, melyek most felszínre kerülve, fogyasztásra, illetőleg borok befogadására alkalmatlanok. Penészesek, dohosak, ecetesek és nincs senki, aki ezeket meg tudná gyógyítani, illetőleg az edényeket rendbe tudná hozni.

E sorok írójához napról-napra hoznak ilyen beteg, hibás, rendellenes elváltozású bormintákat, aki azokat szakszerűen megjavítva, a megfelelő szaktanácsal együtt adja vissza az érdekelteknek. Minderre azonban nem volna szükség, ha az italmérők, gazdák, kereskedők megfelelő szaktudással rendelkezének. Sok ma az újdonsült borkereskedő, italmérő, sőt bortermelő gazda is, aki a szakmájában analabéta. Igen sokra ráférne egy rövid kis borkezelési tanfolyam, ahol nemcsak elméletileg, de gyakorlatilag is megtanulnák, hogy a korszerű hordókezelés az egész borkezelés alapja, a borkezelésnek pedig a tisztaság. Megtanulnák, hogy az egyszerű hornihákat és borbetéteket miként lehet megelőzni, ha a baj már megvan, miként lehet őket felismerni és hogyan lehet a bajokon segíteni, miként lehet a beteg, hibás borokat és hordókat rendbehozni. Minden italmérőnek, termelőnek, kereskedőnek jól felfogott érdeke, hogy ilyen kétételes borkezelési tanfolyamon résztvegyen.

A bor igen különböző, bonyolult alkotórészei folytonos átalakulásnak vannak alávetve. Valósággal élő szervezetnek tekinthető, mely attól a pillanattól kezdve, amikor a sajtó tányérjából, mint must, kifolyik, mindaddig, míg a fogyasztó poharába ke-

Takarék Asztaltársaságok felszerelése

több mint 30 éve legolcsóbban kapható

KÓRÓDI MIHÁLY papírüzletében,

BUDAPEST, IX., MESTER-UTCA 21.

TELEFON: 135-212

Telefon vagy postai megrendelések gyors elintézése.

Főkönyv/	nagy/	50 tagnak . . .	Ft 20.—
Napló	alaku	100 tagnak . . .	„ 36.—
Betétkönyv, puha kötés		„	8,50
Napló, kis alakú, 50 tagnak		„	10.—
Pénztár (ellenőrző) könyv		„	3,20
Meghívó összejevetelre		„	—10
Pénzes boríték végelszámolás hoz		„	—16

rül, folytonos ápolásra, kezelésre szorult.

Bármilyen kitűnő bort szerez is be magának az italmérő, akár a termelőtől, akár pedig a borkereskedőtől, azt a saját pincéjében is ápolnia, kezelnie kell, ha a bor épségben, egészségben maradását biztosítani is akarja. A kőresmáros-, vendéglőipar magas színvonala, de maga a fogyasztóközönség is megköveteli, hogy a fogyasztásra kerülő bor tisztá és mindenekelőtt tisztaízü legyen.

A kéthetes borkezelési tanfolyamokon elsősorban az italmérő gyakorlati szükségleteire vagyunk figyelemmel. Elméleti dolgokra csak annyiban terjeszkedünk ki, amennyiben azok ma már a gyakorlatban sem nélkülözhetők.

A borok kezeléséről, gondozásáról, borbetegségekről és hibákról, azoknak javítási módjairól, a borok felszolgálásáról, a hordók, edények kezelésé-

ről van szó ezeken a rövid tanfolyamokon és mindazok, akik a borászat terén tájékozódást óhajtanak maguknak szerezni, a legszükségesebb ismereteket és a legfontosabb útbaigazításokat itt megkapják.

A sörre vonatkozólag is egy cél lehet a tanfolyam előadójának szemelőtt: jó sör kimérésére, illetve jó sörnek jó és helyes kimérésére nevelni a kimérőket és így emelni a sörfogyasztást, ezzel az üzleti forgalmat.

Ezek a kéthetes borkezelési tanfolyamok szakismeretek nyújtásával az italmérők igényeit kielégítik, a magyar vendéglős, kőresmáros társadalom skatundását kimélyíteni igyekeznek. Ezzel fokozzuk a magyar értékek megbecsülésének lehetőségét és hozzájárulunk sokat szenvedett szegény hazánk szellemi fölényének begyógyításához.

Fornády Elemér

Válasz dr. Balázs Nándor észrevételeire

— Minél több állandó vendég —

Irta: REIGL LÁSZLÓ

Ezen a helyen köszönöm meg dr. Balázs Nándor úrnak a f. évi 4-iki számunkban megjelent cikkem méltatását, illetőleg észrevételét, mellyel azt a pályaudvari vendéglős kartársak figyelmébe ajánlotta. Igaza van a cikkirő úrnak abban, hogy cikkem megírásánál nem gondoltam külön a pályaudvari vendéglős kartársakra, mert el tudtam képzelni, hogy a *Fogadó*-t, mint szakmánk egyetlen olyan újságját, amely a vendéglátóüzemek érdekeit van hivatva szolgálni, olvasóközönségének figyelmét felhívni iparunkat érdeklő hatóságai rendeletekre, amelyeknek nemtudása nem mentesít senkit a következményektől, tehát mindenki a saját jól fel fogott érdekében azt szóról-szóra elolvassa és így elképzelttem, hogy cikkeimet szakmánk minden ágával foglalkozó kartársak elolvassák — és okulnak. Ez nem is kíván nagy fáradságot, hiszen az egész lap a papirkorlatozás miatt legfeljebb nyolc oldalon jelenhetik meg, havonként egyszer.

Felhasználom az alkalmat, mivel a pályaudvari vendéglőkről van szó, hogy a jelzett cikkem kiegészítésére pár elgondolást emlídjek, azoknak az új vagy fiatal pályaudvari vendéglős kartársaknak, akiknek még nem volt alkalmuk pályaudvari vendéglőkkel kapcsolatosan az üzlet-kihasználásnak lehetőségét gy-

korlatba tapasztalni, részint azért is, hogy az utolsó öt-hat évben nem volt normális vasúti forgalom.

Hogyan lehet tehát a pályaudvari vendéglőknek állandó vendégen és véletlenül bejövő vendégen felül több fogyasztót szerezni az átutazó utasok közül?

A vendégek két csoportra oszthatók: első csoportba tartoznak az *induló- és érkezővendégek*. *Indulóvendég* legnagyobb része helybéli, akiket már a hivatkozott cikkemben említett módon kívül, helybéli hírveréssel (reklámmal) tudunk megnyerni, az *érkezővendégeket* pedig állomásunk előtt egy-két állomással előbb értesítjük az ételünk és italaink áráiról és hogy pályaudvari vendéglőnkbe bizalommal térhet be. Figyelni kell, hogy szomszéd kartársaink és az étkező-kocsi érdekeit ne sértjük.

A második csoportba azokat az utasokat gondolom sorozni, akik átutaznak állomásunkon, ezeken szintén étlap- és ital-árjegyzékkel hívnam fel a figyelmét arra, hogy a vonat 10—15 perces tartóz-

kodási ideje alatt, menü vagy egytálétel kitalálva várja a közönséget. Ezt úgy lehet legegyszerűbben megoldani, ha a vonat beérkezése percében a felszolgálók nagy tálcán, a kész ételek mindegyikéből kínál. *A vendég látja is* — nem mint az étlapon — az ételt és amelyikre étvágyat kap, azt fogja kérni és azzal biztosan meg is lesz elégedve. Mert ha az étlapról rendel ételt, azt maga képzeli el, hogy fog kinézni és ha történetesen nem úgy néz ki, mint elgondolta, már az étvágyat is befolyásolja. Ennek a kiszolgálási módnak legfőbb kelléke, hogy minden étel ízletesen legyen tálalva és olyan hőfokon, hogy a siető vendégnek sem hideg, sem olyan forró ne legyen, hogy ne tudja megenni.

Hogyan tudjuk meg, hogy hány utas fogja igénybe venni vendéglőnket? Ezt úgy gondolom megoldani, hogy az utazó vasúti személyzet közül valaki, vagy saját alkalmazottunk a vonaton összegyűjtene a rendeléseket és a legközelebbi állomáson telefonon leadná, miáltal kellő időben értesülnénk fogyasztóink számáról és kívánságáról, lenne időnk azokat gondosan elkészíteni. Magam sem merem elgondolni, hogy ezt teljes pontosan lehessen keresztülvinni, de megközelítő értesítés is nagyban hozzá járulna ahhoz, hogy vendégeinket tökéletesen ki tudjuk elégtíteni.

Hasonlóan szerzett vendéget pl. az eperjesi vasúti vendéglős, aki a Bártfafürdőbe utazó és visszatérő utasok étkezését szervezte meg ilyen módon, úgy hogy naponként 150—200 vendéggel emelte a forgalmat a fürdőidény alatt. Emlékszem arra, hogy tömeges látogatottság miatt a vasárnapi délutánokon rendezett katonazené alatt még az állomás irodáiból az asztalokat kellett kikérni. Zalaszentivánon és Szombathelyen az átmenő bécsi vonatokon, a vonatokban felvett rendelések alapján megfelelő fémédényben, tálcán hordták az utasoknak a rendelt menüt stb.

Igen fontos még a pályaudvari vendéglős vezetésénél, hogy ebédet vagy vacsorát ne a szokásos időpontokban szolgálják fel, hanem a vonatok érkezése és indulása legyen az irányadó.

Ezen elgondolásaimat arra alapítva írom, hogy olvassa dr. Balázs Nándor úr cikkét, aki oly megértően fogta fel a pályaudvari vendéglősök helyzetét, bizonyosan módot fog találni arra, hogy ezeket keresztül is lehessen vinni.

MEZŐGYÁNI PEZSGÓGYÁR

BUDAPEST, VII., Almássy-u. 3.

Telefon: 423—764

Pezsgógyártmányai:

CASINO, FORYOU,
BRUT, ÁPRICOT,
CRÉMAUT, ROSE

KIVÁLÓ MINŐSÉGŰ PALACKBOROK!

Szükséges-e a könyvelés?

Közeleg az év vége, minden üzletembernek számot kell vetni, hogy miképpen gazdálkodott az elmúlt évben. Ezt a számvitét a könyvelésünkől tudjuk megállapítani, hogyha elkészítjük az évi mérleget, amely kimutatja, hogy vagyunk *gyarapodott-e vagy csökkent*, azonkívül, hogy kikkel szemben állunk még kötelezettséggel. A könyvelés fontosságát nem szükséges hangsúlyozni, mert tudva levő dolog, hogy könyvelésünkkel tudjuk alátámasztani, úgy a hatóság, mint az adóközösség és adóhivatal részére készített kimutatásokat, amelyeket könyvelés nélkül nem is lehet elkészíteni, vagy ha anélkül készítünk bármilyen kimutatást, azt senki sem köteles hitelt érdemlően elfogadni. Hogy mennyire szükséges és fontos pl. a forgalmiadó közösségi tagjainak az egyszerű pénztárkönyv vezetése, erről a szövetség forgalmiadó közösség felügyelőbizottság elnöke, Tóth Lajos fog legközelebb egy közleményben beszámolni. *Könyvelni tehát még a legkisebb üzemnek is szükséges, akármilyen egyszerű formában is.* Legtöbb esetben azt halljuk, hogy a könyvelés terheit kisebb üzem nem bírja el, ez nem fedí a valóságot, mert ha az üzem tulajdonosa semmi más, mint csak egy pénztárkönyvet vezet, amelybe bevételeit és kiadásait feljegyzzi, a kifizetett számlákat sorrendben, dátum szerint összegyűjti, ezenkívül ha esetleg hitelbe vásárol, vagy elad, feljegyzést készít, ezekből az adatokból hetenként vagy akár *havonként egyszer* könyvelésben járhat egyn, egész csekély általánnyért rendbe tartja könyvelésünket, elkészíti a szükséges kimutatásokat, bejegyeztető, adó, család-pénztár ügyekbe eljár, adminisztrációval kapcsolatos teendőket nyilvántartja. A pénztárkönyvet legjobb mindennap lezárni, így mindennap látjuk, hogy a bevétellel szemben mennyit adunk ki, ezzel ellenőrizzük pénztárkészleletünket is. Ha ezt magunk elvégezzük, ezekből az adatokból bármikor lefektethetjük könyvelésünket, amelyből ki fog tűnni, hogy milyen számlákra, mennyit fizettünk ki, vagyis meg tudjuk pontosan állapítani, hogy mennyit fizettünk ki az üzemmel kapcsolatos költsé-

gokra, vagyis hogy mennyi volt az üzemi rezsink, mert ez képezi értékszámításunk (kalkuláció) alapját. Az üzemi rezszi ismerésére annál is inkább szükség van minden üzemnek, mert a közellátás-ügyi miniszteri rendelkezés megállapított bruttó haszon százalék ellenőrzését másképp nem tudjuk keresztül vinni, vagyis nem tudjuk orvosolni, ha a rendelet szerinti bruttó haszon-százalék üzemünknek nem felel meg.

A könyvelés még azért is fontos, hogy vagonunk állását az időközti mérlegekkel is ellenőrizzük, mert ha az üzemel ráfizetéssel lehet csak fenntartani, ezt kellő időben megtudjuk, amik még segíteni lehet, vagy megállapítjuk, hogy az üzemel nem érdemes tovább vezetni, amivel vagonunkat megmenthetjük.

A könyvelés bizalmi dolog, tehát könyvelésünknek csak olyan valakivel végeztessük el, akiben minden vonatkozásban megbízhatunk.

Végül itt közlöm a múlt év december 24-én megjelent 24.700/1946. M. E. sz. rendeletet: 1. §. Üzleti könyv vezetésére kötelezett minden kereskedő, ideértve a részvénytársaságokat, szövetkezeteket, korlátozott felelősségű társaságokat, közkereseti és betéti társaságokat és a pénztételeket is, *továbbá minden iparos*, amennyiben üzlete a kisipar körét meghaladja, tartozik az 1947. évi január hó 1. napjával szerkesztendő megnyitó mérleg céljára az 1947. évi január hó 1. napján meglévő vagyonáról és fennálló terheiről a rendes kereskedő gondosságával pontos mennyiségű leltárt készíteni. — 2. §. A leltármennyiség helyességét a vállalat tulajdonos vagy felelős vezetőjén kívül a leltárosnak alkalmazottnak és ahol ilyen van, az üzemi bizottságnak aláírásával is igazolni kell. — 3. §. Az 1. §-ban említett leltár felhasználásával szerkesztendő megnyitó mérleg készítésénél és záradékolásánál módokat külön rendelet fogja szabályozni.

Szívesen állók t. Kartársainknak érdeklődésre felvilágosítással és tanácsal.

Kellemes Karácsonyi Ünnepeket és Boldog Újévet kívánok kedves Olvasóinknak.
Reigl László

WIND JÁNOS

Az Országos Szövetség legutóbbi intézőbizottsága Wind Jánost, a szövetség volt elnökét, diszelnökévé egyhangulag megválasztotta.

Nem mehetünk el egyszerűen emellett a választás mellett, mert Wind János ennél sokkal többet számít a magyar vendéglátóiparnak. Ezzel a kétségkívül díszes tisztséggel még korántsem róttuk le vele szemben hátlankat, mert Wind János az elmúlt nehéz időkben olyan nagy szolgáltatásokat tett az iparnak, amelyet semmilyen díszes tisztséggel sem lehet eléggé honorálni.

Wind János a legnehezebb időkben vette át a szövetség vezetését. Akkor, amikor az iparban a háborús korlátozások és árnegállapítások kezdődtek. Ezeket a tárgyalásokon fáradtságot nem kímélve, üzletét sokszor napokig magára hagyva, résztvett, hogy a megjelenő árrendeletek

és egyéb intézkedések az egyetemes vendéglátóipar szempontjából elviselethetők legyenek.

Wind János annakidején megszerkesztette az étel- és italár táblákat, amelyek az vendéglátóiparosok az egész országban használtak. Az árkérdésekről és rendeletekről ország-szerte előadásokat tartott a szövetség tagcsoportjainak, melyek ezáltal igen könnyed stílusban ismerték meg a rendeletek végrehajtásának módját.

Wind János igen nagy szónoki készséggel rendelkezik. Beszédei mindig a legnagyobb szaktudásból és hozzáértésből fakadnak. Sohasem használ üres frázisokat. Beszédei mélyen a legnagyobb iparszeretet és szakmai rajongás volt érezhető. Beszédeinek célja mindig a magyar vendéglátóipar létérdekeinek védelme és az Országos Szövetség erősítése volt. Nemcsak szakmai körökben ismerték szavainak keretesen egyszerűségét és nagy kifejező erejét, ha-

nem mindenhol, ahol megfordult. Hivatalokban, tárgyalásoknál kedveltek és nagyrabecsülték közvetlen tárgyaló modorát, meggyőző erejű érvelését, meg nem alkuvó harcos munkásságát.

A háború és az ostrom az ő üzletét sem kímélte meg, s a felszabadulás után korát meghazudtoló lendülettel és akaratral állott munkába, hogy vendéglőjét a régi keretek közé illeszthesse. Ez a munka azonban már teljesen lefoglalta s mivel a szövetségben nem tudott volna egész emberként, teljes erejével részt venni annak újjászervezésében és ezzel munkájában, tisztségének lejártával elhárította magától az újötag felajánlott elnöki tisztséget. Mielőtt távozott, gondoskodott arról, hogy utóda olyan személy legyen, aki az általa felépített szövetséget a felemelkedés útjára tudja tovább vezetni.

Amikor most az Országos Szövetség intézőbizottsága diszelnökévé választotta, ezzel nem érdemeit akarta jutalmazni, hanem továbbra is a szövetséghez akarja kapcsolni Wind János személyét és így biztosítani a szövetség részére további értékes támogatását és közreműködését.

Az Országos Szövetség tagjai Wind János értékes közérdekű munkásságáról mindenkor elismeréssel és őszinte nagyrabecsüléssel fognak megemlékezni.

Balassagyarmat megyei város polgármesterétől. 42893—1946. szám.

Bérbeadási hirdetmény

Balassagyarmat megyei város képviselő-testülete legkevesebb 6 évi időtartamra bérbeadja Balassagyarmaton Rákóczi Fejedelm út 27. szám alatt lévő tulajdonát képező egyemeletes

NEMZETI SZÁLLODA

elnevezésű épületet a hozzátartozó mellék-helyiségekkel és autogaragóval.

A bérleti időtartam esetleges hosszabbítását a képviselőtestület fenntartja magának.

Felhívom mindazokat, akik a bérleményre szerződésre óhajtanak lépni, hogy írásbeli ajánlataikat 1947. évi január hó 31. napjának d. e. 12 óráig bezárólag Balassagyarmat polgármesteri hivatala iktatójába nyújtsák be, zárt borítékban „ajánlat a Nemzeti Szállóda bérletére” felirással.

Az írásbeli ajánlathoz csatolandó a polgármesteri hivatalban megtekinthető részletes bérbeadási feltételek egy példánya és az ajánlattevő nyilatkozata, hogy a bérleményt megtekintette, és a városi műszaki hivatal 1946. dec. 13-án összeírt javítások és beruházásokra vonatkozó kimutatásban feltüntetett munkálatok elvégzésére késznek nyilatkozik és mindezeket magára nézve kötelezőnek ismeri el. Ezeknek hiányában az ajánlat figyelembe nem vehető.

A bérbeadó fenntartja magának a jogot arra, hogy az ajánlatok közül szabadon válasszon, vagy esetleg egyet sem fogadjon el.

Balassagyarmat, 1946 december 17.

Polgármester helyett: dr. Szentgyörgyi főjegyző.

Szenvedélyes vita a zenészek kollektív szerződése miatt

Az Országos Szövetség intézőbizottsága december 2-án tartotta *Hartai* Ferenc elnöklésével ülést. Az ülés megnyitása után az elnök bejelentette, hogy Kiss Jenő alelnök, Mazura Rezső, Szamosmenti A. Ferenc, Holló László, Holbíg Antal, Schuszter Pál, Keserű András, Egerszegi Károly távolmaradásukat indokolva kimentették.

Hartai Ferenc elnök azután bejelentette, hogy rövidesen és átmenetileg, amíg az italmérségi törvény revízió alá kerül, rendezetileg várható némely sérelmes rendelkezésnek orvoslása. Beszámolt továbbá arról, hogy a szövetség ebben az ügyben milyen előterjesztést tett illetékes helyen. A mostani italmérségiengedély-inflációkat gátat kell vetni, mert a mostani adózás mellett az egész íper el fog sornadni, ha a kimérségi engedélyeket ebben a mostani tempóban szaporítják. Megnyugtató ígéretet kapott a szövetség, hogy a tervbe vett szabályozásnál tekintetbe veszik ezt a panaszt és pedig olyformán, hogy ez eddigi különféle címen fennálló igényjogsultságot erősen lecsökkenti és első helyre kerül majd a szakképzés. Ezzel kapcsolatban rámutatott az elnökség az utóbbi időben divatú vált egyesületi, gyári és pártok társas vacsora rendezése és italok kimérsése is. Erre vonatkozólag is megfelelő javaslatot tett szövetségünk.

Bejelentette, hogy az elnökség megbízásából *Reif* János ú. elnök, *Szovják* István társelnökkel és a tiltkárrel a zeneszerzők szövetségével, valamint a zenészek szakszervezetével tárgyalást folytatott. Előbbinél az eljárás némi eredménytelenséggel, de az eredmény nem kielégítő, de utóbbiak merően elzárkóztak minden megértés elől és szigorúan ragaszkodnak a kollektív szerződés minden pontjához. Megyavgyunk arról győződve, hogy az a szerződés a gyakorlatban nem fog megállni, mert sok száz zenészes-család fog az országban kenyér nélkül maradni.

Utána javaslatot tesz, hogy *Wind* János a szövetség legutóbbi elnökét, aki a szövetség érdekében éveken keresztül sokat dolgozott és fáradozott, hogy a közösség javát szolgálja és a közgyűlés érdemeit már elismerte, tiszteletbeli elnökévé válassza meg az intézőbizottság és erről az ülés után küldöttségel értesítse. A bizottság az elnök javaslatához egyhangulag hozzájárult.

A pénztáros helyett, aki üzleti elfoglaltsága miatt az ülésen nem jelenhetett meg, *Rimóczi* Lajos olvasta fel a pénztári jelentést, valamint a tagsági díjjal hátralekös alakulatok és tagok névsorát. A pénztárosi jelentés tudomásulvétel mellett az intézőbizottság felhívta az elnökséget, hogy a hátralekös szakosztályokat, amelyeknek száma nem túl nagy, levélben hívja fel, hogy az esedékes díjakat sürgősen egyenlítsék ki, mert anyagi fedezet hiányában a szövetség nehéz és közelebbi munkásságát folytatni nem tudja. *Reif* János ú. elnök a pénztárosi jelentéshez csak azt kívánja még hozzáfűzni, hogy a beállított új munkaerő az infláció után az elnökség utasításra első sorban a pénztárossal az egész könyvelést átvette forint értékre. Azonban a fennálló pengős hátralekös bizonyos nehézségeket okoztak. De ezt a kérdést is sikerült áthidalni, úgy hogy a felesleges költség a nemrég megtartott pénztárvizsgálaton

mindent rendben talált. De kérni kell a hátralekös alakulatok elnökeit, hogy a hátralekös díjak beküldése iránt intézkedjenek mielőbb. *Bures* József (Cegléd) rövid hozzászólása után *Tóth* Lajos társelnök a forgalmi, kereseti és jövedelem-adóközfősséggel kapcsolatos ügyeket ismerteti. Azért felhívja a kartársakat, hogy a jövő évi adóközfősségek általán tárgyalására már most készüljenek fel. Adatok nélkül nem lehet tárgyalni. Bemutatta az újpesti adóközfősségek által elkészített adatgyűjtő ívet, amely szerint a tagoknak az 1946 augusztus—decemberi hónapokról forgalmi adataikat be kell vallani. Ezeket az adatokat az adóközfősségek vezetői megvizsgálhatják tekintet és a tárgyalás alkalmával — természetesen összesítve — nagy segítséggel lesznek. hogy túladóztatás esete ne forduljon elő. A most érkezett soproni kartársak levele is azt panasolja, hogy a pénzügyi hatóság túlmagasnak kívánja az adóközfősségi általán megállapítani. Ugyanezt panasolja *Nagl* Sándor kartárs Csornáról. Végül ismétli, hogy adóközfősségi tárgyalásra csak felkészülve lehet menni. *Szovják* István és *Kiss* Gábor köszönetet mondott *Tóth* Lajosnak fáradozásáért és *Hartai* Ferenc elnök külön felhívja az adóközfősségeket, hogy az adatokat sürgősen gyűjtsék össze és *Tóth* Lajos, mint a szövetségi adóközfősségek felügyelőbizottságának elnöke, rövidesen össze fogja hívni a bizottságot, hogy a tárgyalásokra vonatkozólag előkészítse őket.

Ezután *Reif* János ú. elnök ismertette a zenészek kollektív szerződését, feleltette, hogy a szegedi kartársak e sérelmes szerződés ellen körlevelet küldött a nagyobb városokba. Szövetségünk írt a szegedi kartársaknak, mivel főleg vidékiek sérülnek a szerződést, hogy ebben a tárgyban célszerű volna, ha a szegedi kartársak rendezésével egy országos küldött gyűlést összehívni, a gyűlésen a tárgysorozatot a szövetség vezetné. De a szegedi kartársaktól erre eddig választ nem kaptunk. Ezután szenvedélyes vita indult meg, amelyen a bizottság tagjai nagyobbik része vett részt. A hozott határozat alábbi — és a szakmai alakulatoknak — megküldött körlevelében ismertetjük.

Szöllőssy Ferenc szükségesnek tartja, hogy a szövetség a korszerűsítés iparnak mielőbbi képesítéshez való kötését szolgálja, továbbá kívánatosnak tartja, hogy a pénzügyigazgatóságok új italmérségi engedélyek kiadása előtt a szakmai érdekképviselet véleményét kérje ki. (Általános helyeslés!) *Tóth* Lajos konkrét indítványt tesz, hogy a magán-mulatók, bálók rendezésénél előállott anomáliák megszüntetésének és hogy az új iparendéyek kiadása egy bizonyos ideig fűggesztessék fel. *Nagl* Sándor a tervbe vett, Sopronban létesítendő bor-eladási szövetkezetet teszi szóvá.

Ezután *Hartai* Ferenc elnök zárszavával bezárta az ülést.

Körlevél. A legutóbbi intézőbizottsági ülésen a zenészek kollektív szerződése megváltoztatása ügyében indított akciónk sikere érdekében tisztelettel kérjük, hogy a pécsi, gyöngyösi és hatvani szakszervezetek által kezdeményezett és a helyi szakszervezeti csoportokkal folytatott megbeszéléseikhez képest, a helyi zenészszerződés csoportjával a kollektív szerződés felfüggesztése érdekében a tárgyalásokat megindítani szí-

veskedjék és az itl mellékel mintához hasonlóan velük elfogadhatni két példányban elkészített, aláírt, pecséttekkel esztm, a helyi pincérszakszervezettel és ha lehet hatósági igazolással és hozzájárulással elfogadhatni és az egyik példányt a szövetségnek beküldeni szíveskedjék. Amennyiben helyi zenészszerződés csoport nem volna, úgy a kérelmet az összes hivatásos és szervezett zenészekkel kérjük aláírni. Hivatásos zenészek szakszervezete vezetőségének, Budapest, Alulírottak a ... hivatásos zenészszerződés tagok és a ... vendéglátóiparosok és alkalmazottak azon kérelemmel fordulunk a t. Elnökséghez, hogy ... területén a zenészek kollektív szerződésének alkalmazását miután azt az itteni rossz és nehéz helyi viszonyok miatt alkalmazni nem lehet, bizonytalan időre felfüggesztési szíveskedjék. A jelenleg érvényben lévő kollektív szerződés folytán ... területén a zenészek lehetősége teljesen megszűnik és így több mint ... zenészes és családtag teljesen kenyértelem és ellátatlanná válna. (Itl egyéb más indoklásokat be lehet venni — esetleg romváros, vagy még megszállás alatt van, vagy sűrűn szeszitalom van stb.) Kérésünk megismétlésével gyugunk hivatásos zenészek helyi szakszervezetének elnöke (vagy zenészek), vendéglátóipari szakszervezet elnöke, vendéglátóipari alkalmazottak szakszervezetének elnöke. A fenntelt valóságát igazolom és kérem a kérelmet kedvező elintézését. Polgármester (főjegyző).

Tájékoztatl közöljük még, hogy a hatvani szakszervezetünk akciónak eddigi eredménye az, hogy a kollektív szerződés végrehajtását mindaddig, míg a központi zenészszerződés kiküldöttje ki nem száll, felfüggesztettük azaz a kiküldéssel, hogy a zenészeket folytassák és a tárgyalások befejezéséig a kollektív szerződésben megállapított bérek felét fizessék. A Pécs-Baranyai-szakszervezetünk a helyi zenészek szakszervezetével kötött megállapodás alapján a következők szerint kívánja módosítani:

ad 8. A munkabért a zenekari tagok a zenekar vezetőitől kapják, így fehé az összes zenekari tagok a zenekar-vezetővel állnak jogviszonyban.

ad 13. Teljesen töröndő.

ad 15. Betegség esetén csak az első három napot tartozik fizetni a munkaadó.

ad 16. Három hó helyett 130 nap kötetelt ki, ugyanezen pont b) pontjából kihagyandó a fogyasztási és belépési díj után szedendő 5%-os zenedíj.

ad 20. munkaadó csak az OTI járulékot fizeti.

ad 22. Utolsó mondata kihagyandó, erre a rendes magánjogi szabályok az irányadók.

— **Tagsági igazolványt kap az Országos Szövetség minden tagja.** A szövetség elnöksége elhatározta, hogy 1947. évben minden tagot tagsági igazolvánnyal fog ellátni. A tagsági igazolványok kiállítás céljából az elnökség a tagalakatoktól a pontos névjegyzéket már bekérte.

Vendéglőkben és korcsmaüzletekben

kifüggesztéshez szükséges alábbi, kartonpapír plakátok beszerezhetők a Fogaó Magyar Vendégló kiadóhivatalában, Budapest, VI., Csergery-utca 51. szám alatt

Korcsmai hitel	2.40 Ft
Fiatalkorúak szeszitalalma	1.60 Ft
5 nyelvi szárazlós plakát	1.40 Ft
5 nyelvi szárazlós plakát kicsiny	0.48 Ft
Dobányosi tilos	1.60 Ft
Eneklés, lármdzás tilos	1.00 Ft
Padlóra kőpi tilos	1.00 Ft
Káromkodni tilos	1.60 Ft

Bortörvény kivonat plakát nincsen, ennek kifüggesztése nem kötelező!

Iparunkra vonatkozó újabb rendeletek

A szállodák, fogadók és penziók árának szabályozása

November 27-én lépett életbe a Közlétügyi miniszter 92.860/1946. K. M. számú rendelet, amely a szobaárakat a következőképpen állapította meg:

1. § (1) A szállodák, fogadók és penziók szobaárakat forintban legfeljebb az 1939. évi, augusztus hó 26-i pengőárak 3,3-szeres szorzatában állapíthatják meg.

(2) A pótágyért (különágyért) olyan szobában, amelynek alapbère nem haladja meg a 10.— forintot, naponként legfeljebb 6.— forint, a 10.— és 20.— forint közötti alapbère szobában legfeljebb 8.— forint, a 20.— forintot meghaladó alapbère szobában pedig naponként legfeljebb 10.— forint számítható.

2. § (1) Fűtési díj címén a központi fűtéses szállodákban a tényleges fűtés ideje alatt a szobaárnak legfeljebb 20%-a, nem központi fűtéses szállodákban a fűtőanyag minden elhasznált 10 kg-ja után 2,50 forint, de legfeljebb a szobaár 25%-a számítható.

(2) Meleg fürdővizszolgáltatás címén a szobaár legfeljebb 20%-kal emelhető.

(3) A fürdés forintdíja legfeljebb az 1939. évi augusztus hó 26-án érvényben volt pengődíj 3,3-szeres szorzatában állapítható meg. A fürdéshez adott lepedő használatáért esetenként külön legfeljebb 3.— forint számítható.

(4) A szobába beszerelt távbeszélőköszülék használatáért legfeljebb napi 1.— forint, belföldi távolsági (interurbán) beszélgetéseknél esetenként legfeljebb 1,60 forint, külföldi beszélgetéseknél beszélgetéseknél legfeljebb 2,50 forint kezelési költség számítható.

(5) Ételeknek és italoknak a szállodai szobában történő felszolgálása esetén a rendeltileg megállapított vendégloji, illetőleg kávéházi árak legfeljebb 20%-kal növelhetők.

(6) A penziókban felszolgált ételekért és italokért legfeljebb a III. osztályú vendéglátóipari üzemekre megállapított haszonkulcsokkal kiszámított árak köveztelhetők.

(7) Páncélszekrényrekesz használati díja fejében az első napra legfeljebb 3.— forint, a további napokra pedig naponként legfeljebb 2.— forint számítható.

3. §. Az 1. és 2. §-ban megállapított díjakhoz a forgalmadó, kiszolgálási díj, idegenforgalmi járulék és a bejelentőlap ára, valamint a számlabélyegilleték külön hozzászámítható.

A 91.550/1946. K. M. számú rendelet (Magyar Közlöny 189. szám) megállapított 5% rendkívüli árengedmény a szállodák (fogadók, penziós) iparra nem vonatkozik.

Az árak szabályozásáról korábban kiadott rendeletek hatályukat veszítették. (Magyar Közlöny 278. szám.)

A szeszesitalforgalmi illetékről szóló 3550/1946. M. E. sz. rendeletet a 23.800/1946. M. E. sz. rendelettel a következőképpen módosult: 1. §: A szeszesitalforgalmi illetékről szóló 3550/1946. sz. rendelet 7. §-ának 2. bekezdése akként módosult, hogy a várható forgalom alapján történt illeték-kivétel utólag akkor kell helyesbíteni, ha az illetékkülönbözést az 5 forintot eléri, vagy azt meghaladja. (Magyar Közlöny 277.)

A szeszesitalforgalmi illetékről szóló rendelet végrehajtásának kiegészítésképpen a pénzügyminiszter 120.975/1946. XV. P. M. számú rendelete a következőket tartalmazza:

1. §. A 92.000/1946. XV. P. M. sz. rendelet 2.-ának (2) bekezdése folytatónak a következő rendelkezést kell felvenni: „A R. 1. §-ának b, d, és r pontjában felsorolt nagybani eladók által a kizárólag viszonteladók részére gyakorolható kismértékbeni átaláru-sítási engedélyek után fizetendő illeték mérvét szintén a II. számú táblázat szerint kell megállapítani.” (Magyar Közlöny 287. sz.)

A vendéglátóipari üzemekben az ételek kiszolgáltatásának újabb szabályozása tárgyában december 15-iki érvényvel életbe lépett a közlétügyi miniszter 11.340/1946. K. M. sz. rendelet. A rendelet 1. §-a: A vendéglátóipari üzemekben az ételek kiszolgáltatásának szabályozásáról szóló 10.880/1946. K. M. sz. rendelet 2. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalom hatállyal további rendelkezésig felfüggesztem. A tilalom felfüggesztése — a kolbászfélék kivételével — nem vonatkozik a yvers vagy tartósított sertéshúsból, valamint a tartósított marha- és juh húsból vagy ezek felhasználásával készült ételek előállítására és kiszolgáltatására. — Egyidejűleg a 10.933/1946. K. M. a 11.080/1946. K. M. és a 11.200/1946. K. M. számú rendelet hatályát veszti. (Magyar Közlöny 286. sz.)

Üzleti könyvek és szabadívek utólagos illetékessége. A kisiparosok és kiskereskedők által illeték lerovása nélkül használatba vett üzleti könyvek és könyvelési szabadívek utólagos illetéklerovásáról a következőket rendeli el:

A pénzügyminiszter 88.920/1946. XI. a. P. M. számú rendelete.

1. §. (1) Azok a kiskereskedők és kisiparosok, akik az üzletükről vezetett üzleti könyvek és könyvelési szabadívek illetékének lerovását elmulasztották és így üzleti könyveket és könyvelési szabadíveket illetéklerovás nélkül használnak, a könyvekre, illetőleg könyvelési szabadívekre a 8.500/1946. M. E. számú rendelet 189. §-ában megállapított illetékeket az 1946. évi december hó 31. napjáig bírságmentesen pótolhatják.

(2) Ebből a célból a kellő bélyeggel pótlólag ellátott üzleti könyveket és könyvelési szabadíveket az illetékes állami adóhivatalnál (Budapestben a székesfővárosi pénzügyigazgatóság bélyegjelző osztályán) felülbélyegzés végett bemutat-hatják.

(3) A felülbélyegzést teljesítő állami adóhivatal (Budapestben a székesfővárosi pénzügyigazgatóság bélyegjelző osztálya) a felülbélyegzés végett bemutatott üzleti könyv első lapján, illetőleg könyvelési szabadíveknél a könyvelésre szánt íven feltüntetni köteles, hogy az illetéklerovás a jelen rendelet alapján bírságmentesen történt.

2. §. A jelen rendelet alkalmazása szempontjából kiskereskedő, illetőleg kisiparos az, aki üzemében húsz munkásnál többet nem foglalkoztat.

A magyar állampolgárok gondozatlanul maradt külföldi vagyonának kezelése céljából gondnok kirendelése tárgyában a magyar kormány 23.600/1946. M. E. sz. rendelete jelent meg. A rendelet szerint magyar állampolgár külföldön levő ingó és ingatlan vagyonának kezelése, valamint e vagyon álagának, illetőleg értékének megőrzése céljából gondnok kirendelésnek van helye, ha a vagyon a háborúval összefüggő ok a külfölddel való érintkezés akadályai vagy a rendelkezésre jogosult személye ellen valamely külföldi hatóság által alkalmazott kényszerítő intézkedés következtében gondozatlan maradt. A gondnok kirendelését a tulajdonos lakóhelyére vagy tartózkodási helyére való tekintet nélkül Budapest fővárosi önkormányzata rendeli ki. A tulajdonos

vagy más magánérelkel a pénzügyminiszter-nél teljesítheti elő kérelmét az eljárás megindítása iránt.

Aután olvasóink közül e rendelet sok kartársat fog erckelni, ezúton hívjuk fel erre figyelmüket azzal, hogy a rendeletet tartalmazó Magyar Közlöny 273. számát szerezzék be.

A vendéglátóipari árak szabályozása. (Köz-kívánatra alábbi rendeletet, amely lapunk múlt évi augusztus havi számában már közöltük, újból közreadjuk.) A közlétügyi miniszter 91.420/1946. K. M. sz. rendeletével (M. K. 171. sz.) szabályozta a vendéglátóipari ételek és italok árát. A rendelet aug. 1-én lépett életbe és a következőket tartalmazza:

1. §. Ennek a rendeletnek hatálya kiterjed:

a) a vendéglojra, kávéházakra, kifőzések-re, kávémezőkre, koresmákra és egyéb el-nevezésű vendéglátóipari üzemekre, valamint a kereskedői iparigazolvány alapján fenntartott büfékre (a továbbiakban: vendéglátóipari üzemek);

b) a cukrászdákra, ha a cukrászipari termékek közé nem sorolható vendéglátóipari cikkeket szolgáltatnak ki.

2. §. (1) Ennek a rendeletnek az alkalmazása szempontjából a vendéglojokat és kávéházakat osztályokba kell sorozni, mégpedig: osztályon felül I. és II. osztályba. Minden olyan vendéglátóipari üzem, mely nincs az előző osztályokba sorolva, — elnevezése való tekintet nélkül — a rendelet alkalmazása szempontjából a III. osztályba tartozik.

(2) A vendégloj és kávéházak osztályba-sorozását — az ipartestület javaslata alapján — városokban a polgármester, másutt az illetékes járási főjegyző végzi. Azokat a vendéglojokat és kávéházakat, amelyeket a 136.300/1946. K. M. sz. rendelet-alapján osztályba soroztak, újból osztályozni nem kell.

(3) Az osztályba-sorozási határozat ellen annak a kézhezvételétől számított 15 napon belül Budapest székesfőváros területén a közlétügyi miniszterhez (V. Széchenyi-rakpari 6.), másutt a területileg illetékes közlétügyi felügyelőséghez lehet panasz-szal éni. A panasznak hiasztó hatálya nincs.

(4) A közlétügyi miniszter az osztályba-sorozást az ország egész területén bármikor felülvizsgálhatja és módosíthatja.

3. §. (1) Az ipartestületek a működési területükön lévő és a 136.300/1946. K. M. sz.

rendelet alapján osztályozást még nem nyert vendéglők és kávéházak osztálybesorozása iránt ennek a rendeletnek a kihirdetésétől számított 8 napon belül kötelesek az illetékes hatóságoknak javaslatot tenni.

(2) A polgármester, illetőleg a járási főjegyző az osztályozási határozatról ennek a rendeletnek a kihirdetésétől számított 15 napon belül névjegyzék megküldésével értesíti az illetékes ipartestületet. Az ipartestület a határozat kézhezvételétől számított 8 napon belül köteles a működési területén lévő vendéglőket, kávéházakat és egyéb vendéglátóipari üzemeket osztálybesorozási igazolvánnyal ellátni. Az ipartestület az igazolványok kiállítását követően felmerülő költségeket az üzemekre átháríthatja.

(3) Ujjonnan megnyitott vendéglők és kávéházak az üzem megnyitása előtt kötelesek az ipartestület útján osztálybesorozásukat kérni.

Etelárak.

4. §. (1) A vendéglátóipari üzemekben kiszolgálásra kerülő ételekért számítható legmagasabb árat az étel elkészítéséhez felhasznált nyersanyag beszerzési árának és a (2) bekezdésben megállapított bruttó haszonnak együttes összege képezi.

(2) Az étel elkészítéséhez felhasznált nyersanyag beszerzési árához az egyes osztályokban legfeljebb az alábbi bruttó haszon számítható:

Osztályon felüli üzemeknél	1. %
I. osztályú üzemeknél	11 %
II. osztályú üzemeknél	106 %
III. osztályú üzemeknél	90 %

(3) Beszerzési árának a felhasznált nyersanyag hatóságilag megállapított árát kell tekinteni. Amennyiben a felhasznált nyersanyag ára a vendéglátóipari üzemek tekintetében nincs megállapítva, beszerzési árának a napi piaci (csarnoki) középvetélnél (a vásár-, piac-, csarnokfelügyelőség által igazolható középvetélnél) tekinthető. A tisztábbal és elkészítéssel járó súlyvesztés miatt az előhal beszerzési ára a hasznosított súlypontjából az ü. n. filé-készítményeknél legfeljebb 100%-kal, egyéb húslevekénél 60%-kal, a beles szárnnyasok beszerzési ára pedig 50%-kal felemelt mértékben vehető számításba.

5. §. A kenyérről és minden egyéb péksüteményről a beszerzési árhoz minden vendéglátóipari üzem egységesen 50%-ot számíthat.

Italok.

6. §. (1) A vendéglátóipari üzemek az egyes italok beszerzési árához legfeljebb az alábbi bruttó hasznont számíthatják:

a) közönséges (kommersz) bornál és horsd'oeuvrenél:

osztályon felüli üzemek	90 %
I. osztályú üzemek	80 %
II. osztályú üzemek	75 %
III. osztályú üzemek	70 %

b) minőségi, ürmös (vermonth), külföldi és csemegeboroknál, pezsgőnél, habzóbornál, gyümölcsleknél, hűsítő italnál, mustnál, palackozott sörnél, szikviznél és ásványvíznél:

osztályon felüli üzemek	150 %
I. osztályú üzemek	130 %
II. osztályú üzemek	110 %
III. osztályú üzemek	90 %

c) közönséges és különleges égetett szeszitaloknál:

osztályon felüli üzemek	300 %
I. osztályú üzemek	200 %
II. osztályú üzemek	150 %
III. osztályú üzemek	100 %

(2) Beszerzési árának a napi vételárát kell tekinteni, amelyhez a vétellel kapcsolatban tényleg kifizetett és igazolható távollási szállítási és az esetleges palackozásnak a költsége számítható hozzá. (A vételárhoz a fogyasztási adó is hozzászámítandó. Tehát a kalkuláció a következő: beszerzési ár, igazolt szállítási költség, borfogyasztási adó, kereskedőnél történt vételnél a felszámított forgalmi adó. — Összegezve ez képezi a beszerzési árát, amelyhez az osztályszintű haszonkulcs hozzászámítható. Kimerésnél a 9% saját forgalmi adó felszámítható.)

7. §. (1) A kávéházi cikkek beszerzési árához legfeljebb az alábbi bruttó haszon számítható:

osztályon felüli és I. osztályú üzemekben	200 %
egyéb üzemekben	150 %

(2) Az édesítetlen pótlék és póltea (ú. n. magyar tea) fogyasztói ára az ugyanott kiszolgáltatót 100%-os bakbávké árának 25 százalékát nem haladhatja meg.

8. §. Cukrászdák a cukrászipari termékek közé nem sorolható vendéglátóipari cikkekkel legfeljebb a II. osztályú üzemek részére megállapított bruttó hasznont számíthatják. (U. i. A. 6. § a) pontja a 91.425/1946. K. M. számú rendelettel (M. K. 175. sz.) módosított. Kimutatásunkban már a módosított szöveget közöljük.

A BOR FOGYASZTÓI ÁRÁNAK KISZÁMÍTÁSA. Az Országos Szövetség a Magyar Közellátási Minisztériumtól 91.491/1946—XIII. főosztály szám alatt a következő leiratot kapta:

Fenti tárgyban előterjesztett kérelmére közlöm Cimmel, hogy a vendéglátóipari árak szabályozása tárgyában kiadott 91.420/1946. K. M. számú rendelet 6. §-ának (2) bekezdésében foglaltak szerint a kiszolgálásra kerülő italok beszerzési árához a kifizetett fogyasztási adó és az igazolt távollási szállítási és az esetleges palackozási költség számítható hozzá.

Fentiek alapján kiszámított árhoz adható hozzá az egyes osztályokra megállapított bruttó hasznoszalék, amelynek nagysága a bor kommersz vagy minőségi volta szerint változik.

A forgalmazási és kiszolgálási díj a számla végösszege után külön felszámítható.

Budapest, 1946 szeptember 9. A miniszter rendeletéből:

Dr. MORITZ KÁLMÁN s. k.
min. tanácsos.

A szakszervezet

a modern munkásmozgalomban az ipari és kereskedelmi munkavállalók, tisztviselők, munkások foglalkozás és szakmazerintji egyesülése. Célja a munkavállalói érdekek hathatósabb érvényesítése, gazdasági érdekképviseletés, kölcsönös, segítős, stb. Eszközei: szaksajtó, tárgyalások a munkáltatókkal, hatóságokkal, sztrájk, segélypénztár, általános művelődési tanfolyamok, stb. Tehát itt egyfelől szakgyeletekről, másrészt gazdasági érdekképviseletekről van szó, amelyek szövetkezés útján befolyást kívánnak szerezni a munkaszervezős alakulására. A fejlődés folyamán azt látjuk, hogy a szakszervezetek (a régebbiek és különösen Angliában) a kölcsönös segélyre és biztosításra fektették a főszűlyt, míg mások harcoló közösségek, sztrájk esetére. A munkás egyesülések egyik legrégibb formája Angliában található, ahol tígkos, szertartásos összejöveteleiket munkáspályoknak is nevezték. A szakszervezetek elsősorban gazdasági intézmények de közvetve vagy közvetlenül politikai tevékenységet is fejtenek ki.

Magyarországon szakszervezeti mozgalomról csak az 1890-es évek óta lehet beszélni. 1892-ben volt az első szakszervezeti kongresszus, a harmadikon (1904 évben) már 14 országos szervezet, 408 csoporttal és 17 helyi egyesület (50 ezer taggal) volt képviselve.

A magyar szakszervezetek működése elé a hatóságok az 1890-es évek végén, különösen pedig 1906-tól sok akadályt gördítettek, amit a magyar egyesülési jog

bizonytalansága tett lehetővé. Hogy megfelelhessenek segélyező, nevelő és politikai feladatuknak, szakgyeletekké és szakszervezetekké alakultak. E kettő szerzeségei képezett, bár különállón működött. A szakgyelet végezte a kulturális és segítő munkát, a szakszervezet töltötte be a harci eszköz szerepét.

A szakszervezetek 1945 április 4-ével, a harcoknál Magyarországról való eltávolodásával az ország egész területén megkezdtek működésüket.

A szakszervezetek fenntartásához a szakszervezeti tagok, fizetésük arányában járulnak hozzá.

Dr. KÖRÖSSY LAJOS

Felhívjuk kártársaink figyelmét a lapunkhoz mellékelt levelezőlapra.

— Az Országos Szövetség Intézőbizottsága január 14-én délelőtti 10 órakor tartja ülését. A bizottsági ülés tárgysorozatát az elnöki értekezlet első napján fogják megállapítani.

— A győri állomásépület a mostani körülmények és adottságok mellett részben helyreállítottnak. A pályaudvari vendéglő is úgy állítottott helyre, hogy biztosítani lehetett az I. és II. oszt. étteremnek megfelelő helyet, úgy hogy Wolfbauer Jenő és Géryni Kálmán, a vendéglő bérlői most már a konyhai üzemet megnyithatják.

— Elkészültek a "Fogadó" postatakarék-pénztári befizető (esek) lapok. Kiadóhivatalkánk a múlt év végén mindazoknak az előfizetőknek, akik az előfizetési díjat nem fizették be, postán külön megküldte. Ezúton is felkérjük kártársainkat, szíveskedjék az esedékes előfizetési díjat postafordultával a veit befizetőlapon beküldeni.

— A Vasúti Vendéglők Szakszervezete december 4-én közgyűlést tartott. Prácsér János elnök üdvözölte a szépszámban megjelent kártársakat és ismertette a napirendet. Az üzletbér kérdést sok hozzászólás után a közgyűlés leárnygatta. Majd a fitkár ismerlette az IBUSZ kismértékbeni italmérségi engedély kiadása elleni lépéseket, amelyeket eddig a szakszervezet már tett, de kívánatosnak tartja, hogy a szakszervezet tovább is folytassa eljárását, mert úgy látja az IBUSZ-nak messzebbmenő céljai vannak. Ebben a kérdésben is érdekes és énlék hozzászólások hangzottak el. Prácsér János elnök ezután bejelentette, hogy bár a háború alatt már lemondott az elnöki tisztségről, de sem akkor, sem később nem volt alkalom arra, hogy új elnököt válasszon a szakszervezet. Egészségi állapota és más okok gátolják abban, hogy e tisztséget tovább betöltse. Most megismétli lemondását. A felhozott indoknál fogva a közgyűlés a lemondást elfogadta és a jelölőbizottság javaslatára elnöknek Csónka Antal, a végrehajtóbizottság tagjaivá pedig Démusz Jánost, Kurucz Jánost, dr. Sárközy Mihályt, Lányi Árpádot, Klécker Rezsőt, Jáky Istvánt és Sovári Gyulát választotta meg. Csónka Antal megköszönte a választást és javasolja, hogy Prácsér János érdemeinek elismeréséül válassza meg a közgyűlés díszelnökévé. A közgyűlés a javaslatot nagy lelkesedéssel elfogadta. Démusz János meg javasolta, hogy az elnökválasztást a többi kártársakkal körlevélbe értesítse a szakszervezet, úgyiszentén az IBUSZ-ügynök kérjen a szakszervezet kártársak észleleteiről jelentést. Ezel az ülés véget ért.

KA VÉHÁZ teljes berendezéssel

nyugalomba vonulás miatt — eladó.

A kávéház közvetlen a budai batármentén a legforgalmasabb úton van A tavaszi és nyári hónapokban a főforgalmat bonyolítja le. Érdeklődők címet megtudhatják „Kávéház” jellege alatt a lap kiadóhivatalkában. Válaszbélyeg.

— **Olvasóink figyelmébe!** Hennefeld jég-szekrény- és hűtőkészülékgyár Rt. 80 éve fennálló cég régi minőségben gyárt jég-szekrényeket, sörkimérő készülékeket és hűtő-berendezéseket, jégre és villanyra. Szükségletét már most szerezze be. Budapest, VI., Ó utca 6. szám.

Kartársainak és kedves vendégeinknek
BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN
Kedrouits Mihály, főpincér

Cafe Restaurant Ostende
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 20

A FOGADÓ MAGYAR VENDÉGLŐS
szerkesztősége és kiadóhivatala
minden előfizetőjének és olvasójának
Boldog újévet kíván!

**A MAGYAR SZÁLLODÁSOK,
VENDÉGLŐSÖK
ORSZAGOS SZÖVETSÉGE**

minden egyes tagjának boldog újévet kíván

Reif János, ü. elnök	Hartai Ferenc, elnök
Szöllőssy Ferenc, sz. elnök	Klöcker Rezső, Szovják István,
Mazura Gy. Rezső pénztáros	Tóth Lajos, társelnökök
Pósfay Gyula, titkár	
Kiss Jenő,	Kilián Frigyes,
Radoscai Ádám,	Kiss Gábor,
Domján Lajos,	Vágvölgyi József, alelnökök

**Az Országos Szövetség
Vasúti Vendéglős Szakosztálya**

Boldog újévet kíván a szakosztály tagjainak
Prácer János Csonka Antal
tb. elnök, sz. o. elnök
Kecskemét Kunszentmiklós—Tass

**A Vendéglősök és Korcsmárosok
Temetkezési Egyesülete**

minden tagjának boldog újévet kíván
Keve János, Pintér István, Hoffer Ferenc,
igazgató pénztáros elnök

**BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN
VEVŐINEK**

**Dreher—Haggenmacher
Első Magyar
Részvényserfőzde Rt.**

BUDAPEST—KŐBÁNYA

**Vevőinek
Boldog újévet kíván**
a **Kőbányai
Polgári
Serfőzde Rt.**
BUDAPEST—KŐBÁNYA

**BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN
VEVŐINEK**

a
**SOPRONI ÉS KŐSZEGI
SERFŐZDÉK RT.**
SOPRON
Győr, Szombathely, Csorna

Vevőinek boldog újévet kíván a

**PANNONIA
SERFŐZDE RT.**
PÉCS

*Kartársainak és sorstársainak
Istenről megáldott*

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁNOK
WIND JÁNOS vendéglős
Bpest, VI. Eötvös-u. 41/a

Személyes jóbarátaimat és ismerőseimet
üdvözlöm az újév alkalmával

Székesfehérvár **Andorka János**
p. u. vendéglős

Pályatársaimat és barátaimat üdvözlöm
az újév fordulóján

Salgótarján **Bodó Lajos**
vendéglős

Kedves ismerőseimnek és kartársaimnak
boldog újévet kívánok

Sárbogárd **Fiedler Lajos**
p. u. vendéglős

**BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN
PALYATÁRSAINAK**

Budapest, VI., Nyugati p. u.
Demusz János p. u. vendéglős

**JÓ BARÁTAINAK, ISMERŐSEINEK-
ÉS KARTÁRSAINAK**

B. U. É. K.

Békéscsaba

Klöcker Rezső
p. u. vendéglős

**BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN
KARTÁRSAINAK**

Budapest, VII., Keleti p. u.

KURUCZ JÁNOS
p. u. vendéglős

**Boldog újévet kíván
pályatársainak**

Budapest, VII. Rákóczi-u. 44

KESZÉY VINCE
a Magyar Szállodások, Vendéglősök
és Korcsmárosok Orsz. Szövetség
diszelnöke

**B. U. É. K.
kartársainak**

Budapest, IX., Ferencvárosi p. u.

Lányi Arpád
p. u. vendéglős

*Kedves barátainak, kartársainak
és ismerőseimnek az újévet
alkalmával minden jót kíván*

Budapest, VIII., Rákóczi-út 55
LUKÁCS ANTAL
vendéglős

*Pályatársaimnak és jóbarátainak
az újév alkalmával
minden jót kíván*

Miskolc

ORBÁN KÁROLY
p. u. vendéglős

*Az évforduló alkalmával
boldog újévet kívánok kartársaimnak*

Budapest, VII., Jásika-u. 28
Pusztaszeri Antal
vendéglős

**BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN
KARTÁRSAINAK**

Budapest, XII., Déli p. u.

Dr. Sárközy Mihály
p. u. vendéglős

Sörkimérők!

Hűtőberendezések villanyra és jégre
javítások

Telefon: 238—738

BUDAPEST, VI. Ó-utca 6

HENNEFELD

hűtőkészülékgyár

— **Vendéglős Jóbarátok Társasága** va-csoráinak január havi sorrendje: január 8-án Károlyi László, IV., Ferenciek-tere 7., január 15-én Keve János, IX., Mester-u. 8., január 22-én Lukács Antal, VIII., Rákóczi-út 55. (Ugyanitt d. u. 4 órákor a Vendéglősök és Korcsárosok Temetkezési Egyesülete tartja évi közgyűlést).

— **Borkezelési tanfolyam.** A Pestszenterzsébeti Vendéglőipari Szakcsoporthoz kívánására az Országos Szövetség és a második felében kéthetes borkezelési tanfolyamot fog rendezni. E tanfolyamra Kiss Gábor szakosztályi elnökénél (Nagy Sándor-u. 53.), vagy az Országos Szövetség irodájában a részvételi díj egyidejű befizetése mellett és a 17-ig lehet jelentkezni. — A Békési Vendéglősök és Korcsárosok Szakosztály tagjai részére az Országos Szövetség és a derekán borkezelési tanfolyamot rendez.

— **A Vendéglősök és Korcsárosok Temetkezési Egyesülete,** amely az infláció nehézsége közepette is feladatának megfelelő, a stabilizáció után, az igazgatóság gondos előrelátással, az egyesület anyagilag már annyira megalapozta, hogy halálesetknél most már nyomban kiutalhatja a temetkezési segélyt. Az egyesület taglétszáma is gyarapodik. Az igazgatóság legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy a rendes évi közgyűlést 1947 január hó 22-én d. u. 4 órákor tartja a VIII., Rákóczi-út 55. szám alatti Lukács-féle vendéglő külön termében.

— **Karácsonyfaünnepély** keretében osztotta ki a Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete a Budapesti Kávésok Ipartestületével kötöttve azt a hatszáz pár cipőt, amit együttesen adtak a budapesti szegény gyermekeknek. Az ünnepség a Gelért fűrdő márványtermében lett megtartva és azon megjelentek Róna Sándor kereskedelmiügyi miniszter neje, a főváros szociálpolitikai ügyosztály részéről Pollákné Stern Szeréna tanácsnok, a polgármester nevében dr. Kállay Albert tanácsnok és dr. Zoltay Pál iparhatósági biztos, az OMIH és a társáradékképviseletek. A vendéglő ipari alkalmazottak szabad szakszervezete képviselőiben Kiss Sándor főtitkár volt jelen. Az ünnepséget Károlyi László ipartestületi elnök nyitotta meg, aki üdvözölte a megjelenteket. Utána dr. Strausz Vilmos a kávéspartestület nevében, Reij János pedig a vendéglős ipartestület nevében mondott ünnepi beszédet. Rónai Sándorné miniszter-asszony közvetlen és kedves beszéde után dr. Lipscey Ádám kamarai titkár szólt fel, hangoztatva és kiemelve beszédében a budapesti vendéglős és kávéspár mindenkor áldozatkészségét és segíteni akarását. Felhívta a miniszter-asszony figyelmét a vendéglő ipar csendes, de nagyjelentőségű munkásságára és kérte az ipar pártfogását. Károlyi László ipartestületi elnök zárószóival fejeződött be a kedves karácsonyi ünnepély, melynek végén kiosztották a hatszáz pár gyermekcipőt.

— **A szentendrei forgalmiadó hivatal illetékessége alá tartozó forgalmiadó közössége** december 11-én tartotta évi elszámoló közgyűlést. A közgyűlésen a tagok teljes számban jelentek meg, Csücs Lajos elnök megnyitotta a közgyűlést, utána beszámolt az adóközösség működéséről. Helyes gazdálkodással sikerült az inflációs időben a befizetett tartalékjából egy részt átmenteni, miután idejében sikerült a tartalékoló díjból 2 és fél hl bort vásárolni. Majd a pénztáros bemutatta a számadásokat. A közgyűlés egyhangúlag elhatározta, hogy a legutóbbi öt hónapban befizetett tartalékdíjat nem fizeti vissza, ellenben az 1947. adóközösségi évben öt hónapig nem fognak a tagok tartalékdíjat fizetni. Végül a közgyűlés egyhangú felkérésével Csücs Lajos elnöknek, Leszkóczy Istvánnak pedig adóközösségi alelnöknek választotta. A közgyűlés tárgyszorozatának letárgyalása után dr. Lakatos Sándor pénzügyigazgatósági titkár az újabb adóközösségi megállapodásokról adott ismertető tájékoztatást. — A Budafoki Forgalmiadóközösség ugyancsak múlt hó 18-án tartotta Vagyviteli József elnöklete alatt zárszámadó közgyűlést.

— **A mestervizsga elméleti részének tananyaga** cím alatt most jelent meg dr. Kőrösy Lajos a Debreceni Kereskedelmi és Iparkamara s. titkárnak szerkesztésében és kiadásában immár a második bővített kiadása. Az ügyesen szerkesztett könyvből, amelyből lapunk mostani számában más helyen olvasóinknak bemutatunk egy időszertű közleményt. A **mestervizsgáról** a könyvből a következőket idézzük: A mestervizsga az iparosság életében igen fontos szerepet tölt be. A mestervizsga sikeres letételével az iparos (segéd) megszerzi azt a legmagasabb képesítést, amely lehetőséget nyújt az iparjogositvány elnyerésére, a mestervizsgán megkívánt gyakorlati és elméleti felkészültség pedig az önálló iparosság minél magasabb nivóra való emelését szolgálja. Ez a kettős feladat azonban a mestervizsgára csak akkor töltheti be, ha a mestervizsgára jelentkezők megfelelő felkészültséggel és tudással jelennek meg a mestervizsgán, s a bizottságok, az ország közgazdasági élete, az iparos társadalom és az ipar jövője érdekében hivatásuk magaslatán állva bírálják el a vizsgára jelentkezők felkészültségét. A mestervizsgának tehát úgy a jövő iparosság és az ipar fejlődése, valamint az ország közgazdasági érdeke szempontjából óriási jelentőségi és felbecsülhetetlen értéke van. A **mestervizsga** beosztását a lakóhely szerint illetékes kereskedelmi és iparkamarától kell kérelmezni. A kérvényt **sajátkezűleg kell megírni.** A kérvényhez csatolni kell a születési anyakönyvi kivonatot (férjes nőknél a házassági anyakönyvi kivonat is), segédlevelet és munkakönyvet. A kérvényre 6 forint bélyegilletéket kell leróni. Eredményesen csak az kérheti vizsgára beosztását, aki a megjelölt okmányokat becsatolja, a munkakönyvét könnyebben elsajátítható (pl. fodrász, fényképezés, kalapos, vendéglős stb.) iparoknál legalább 24 hónapi, nehezebben elsajátítható iparoknál legalább 30 hónapi szakbavágó gyakorlatot igazol. Ezen gyakorlati időből egy nap nem hiányozhat. A 21.478/1904. K. M. sz. rendelet értelmében szakbavágó munkában eltöltött gyakorlati foglalkozás **kizárólag** munkakönyvvel igazolható. A könyv beszerezhető a szerzőnél, Debrecen, Csapó utca I. III. em. 2. Ára 10 forint.

Szerkesztőségi üzenetek

„St. L-né és K. D-né úrnőknek, Pest-szentlőrinc.” Örömmel vettük k. levelüket, melyben közlik hogy figyelemmel kísérik a *Fogadó*-ban megjelent cikkeimet. Különösen a listákérdés okoz nehézséget a magánháztartásokban, éppen úgy, mint a vendéglőkben. Elmondják, hogy a pótlányokat már a háztartások is kénytelenek igénybe venni, hogy kielégíthessék a család kívánásait. Sőt, ennek a cikk keretén és nemcsak mint költőanyagot használják az ajánlott pótlányokat, hanem azokból önálló ételt is megpróbáltak készíteni, mint pl. piszkótekereset burgonyalisztból és ezen az alapon az összes piszkó téstaféléket, tortákat, migonokat is tökéletesen lehet elkészíteni, vagyis minden olyan téstészához, ahol a liszt sikértartalma nem számítunk, használhatjuk fel, úgy a burgonya- mint a rizs lisztet. Megemlítettem cikkemben a rétest, mint olyan téstészát, amelyet a legkevesebb lisztből lehet előállítani, erre azt a választ kaptam, hogy ahhoz sok zsir kell, válasszom erre az, hogy a zsirt be tudjuk szerezni, mert nincs korlátozva, **azonkívül a legjobban elkészítes rétestet sem kell több zsir, mint más téstafélékhez,** tehát a rétestkérdés megoldható. **Említek még, hogy nem sokan tudnak rétest csinálni, pedig ha megtudnák mi történik a lisztben levő sikkrel a rétestésztá készítése és pihentetése alatt, akkor mindenki tudna jó rétest készíteni.** A háziasszonyok okulására ide írjuk leveleük befejező részét: „Ameddig az ország gazdasági egyensúlyi nem áll helyre, minél inkább is magyar háziasszonyoknak kötelességünk van a háztartás szükségletét úgy beosztani, hogy ne legyen kénytelenek drágán vásárolt élelmiszert használni, mert ezzel a gazdasági egyensúly felborulását és

a forintfrontást segítenénk elő.” Ha sok ilyen háziasszonyunk van, nem féltjük a forintos! —1—0.

Többeknek, Lapunk múlt évi első száma teljesen kifogyott. — **F. Z., Miskolc.** Olyan rendelet nincs. — **T. S., Heves; K. L., Gyöngyös; I. V., Makó.** Késedelmes szállítás miatt kiadóhivatalunk csak most tudta az előfizetési díjak beküldése céljából a postai befizető lapokat megküldeni. — **Irásbeli választ** csak úgy küld a szerkesztőség, ha válaszbelvél mellékelte van. — **Cinkota.** Egy kártárs alaptalanul a szakosztály vezetőségét meggyanúsítja, úgy azt a tagok sorából ki lehet zárni. Úgy az adóközösségtől is.

LITTKÉ PEZSGÓ

Schloesser-Germain-BRANDY
Szilágyi badacsonyi fajborok

RAKTÁR ÉS KÉPVISELET:
BUDAPEST, IV., SZÉP-UTCA 5
TELEFON: 1 8 1 — 3 1 7

ITALKIVITELI, BEHOZATALI ÉS KERESKEDELMI KFT.

SÖRPULT

Billiárd és javítások
vendéglői berendezések
szék, asztal,
alakpa, hiteles üvegáru stb

FRIED Király-utca 44

BOR- ÉS SZESZVASÁRLÁST

megbízásra pontosan eszközöl
SZABÓ LAJOS bortügnök
CEGLÉD, Törteli-utca 1. SZ. (Vasúttól 2 perc)

**Kecskeméti
Mintapincészet
és Kereskedelmi kft.**

BUDAPESTI TELEP:
DÉVAY-U. 19. TEL.: LIPÓT 564

Útlekben, házaknál
szegedi módon TÁRHONYA

készítését vállalom.
Cím „Tárhonya” jelige alatt megtudható a Fogadó kiadóhivatalában.

**Írógépek eladása, csere és javítása
FORGÁCS VILMOS**

Budapest, VI., Csengery-utca 51. III. em. 24. szám

BUDAFOKON a Beniczky-utcában, a törökbalinti HEV elágazás közelében egy alapincézett

romház, kerttel eladó

Bővebbet Tóth I. tulajdonosnál, Százhalombatta, Tanya.

RICHTER PENZIÓ

Andrássy-út 86. Elsőrangú urifelhő.
Napsugaras, egymáshoznyúló szobák és különzők is, Békélteti ellátás.
Telefon: 129—332.